

VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM TRÁCH NHIỆM NÊU GƯƠNG TRONG TÁC PHẨM “ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG” ĐỐI VỚI XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN HIỆN NAY

TS ĐỖ VĂN TRƯỜNG

ThS NGUYỄN QUANG BÌNH

Trưởng Sĩ quan Chính trị - Bộ Quốc phòng

Tóm tắt: Tháng 12-1958, dưới bút danh Trần Lực, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết tác phẩm “Đạo đức cách mạng”. Trong đó, Người rất chú trọng và đề cao trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong thực hiện các nhiệm vụ được giao. Vận dụng quan điểm của Người, đánh giá thực trạng trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay, bài viết đề xuất một số biện pháp chủ yếu nhằm phát huy hơn nữa trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên góp phần xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Từ khóa: Hồ Chí Minh; Đạo đức cách mạng; nêu gương

1. Trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng”

Cán bộ là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, là khâu then chốt của công tác xây dựng Đảng. Đội ngũ cán bộ, đảng viên có vai trò hết sức quan trọng trong hiện thực hóa chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước; lãnh đạo, quản lý, tổ chức, điều hành mọi công việc và chăm lo đời sống nhân dân. Xuất phát từ quan điểm “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”¹, trong xây dựng đội ngũ cán bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt đề cao trách nhiệm nêu gương nhằm góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên”. Nêu gương là “làm điều hay, đáng cho người khác noi theo”². Bản chất của phương pháp nêu gương chính là sự “bắt

chước” một cách có ý thức, dựa trên những hiểu biết, sự phát triển trí tuệ, kinh nghiệm đạo đức và vốn sống của từng người: “Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”³. Theo Người, cán bộ phải là người có đức, có tài, phải là người có tác phong công tác, làm việc, sinh hoạt sâu sát thực tiễn, gần gũi nhân dân, mở rộng dân chủ, nói đi đôi với làm, lý luận gắn với thực tiễn, thể hiện tinh thần trách nhiệm nêu gương cao.

Trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng”, Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu rõ, để chống lại chủ nghĩa cá nhân, nhất định phải rèn luyện, tu dưỡng và thấm nhuần sâu sắc đạo đức cách mạng, trong đó, trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ các cấp có ý nghĩa quyết định. Theo Người, “đạo đức

cách mạng là: Quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng. Đó là điều chủ chốt nhất⁷⁴. Muốn vậy, mỗi cán bộ, đảng viên phải tích cực, tự giác nêu gương, nhất là nêu gương về đạo đức, để “giữ vững tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn, “lo trước thiên hạ, vui sau thiên hạ”; lo hoàn thành nhiệm vụ cho tốt chứ không kèn cựa về mặt hưởng thụ; không công thân, không quan liêu, không kiêu ngạo, không hủ hóa...”⁷⁵.

Trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng”, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhắc nhở: “Trong Đảng ta, các đồng chí Trần Phú, Ngô Gia Tự, Lê Hồng Phong, Nguyễn Văn Cừ, Hoàng Văn Thụ, Nguyễn Thị Minh Khai và nhiều đồng chí khác đã vì dân, vì Đảng mà oanh liệt hy sinh, đã nêu gương chói lọi của đạo đức cách mạng chí công vô tư cho tất cả chúng ta học tập”⁷⁶. Trong quá trình hoạt động cách mạng phong phú của mình, Người rút ra kết luận: “Nói chung thì các dân tộc phương Đông đều giàu tình cảm, và đối với họ, một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁷⁷. Do vậy, Người yêu cầu mỗi cán bộ, đảng viên phải làm kiểu mẫu trong công tác và lối sống, trong mọi lúc, ở mọi nơi; nói phải đi đôi với làm, phải nêu gương, làm mực thước cho quần chúng noi theo.

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, muốn hoàn thành nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, mọi người phải nỗ lực hết mình, nhất là cán bộ, đảng viên, đoàn viên phải là những “đầu tàu gương mẫu”. Người khẳng định, để bảo đảm thắng lợi của sự nghiệp cách mạng, “tất cả đảng viên, đoàn viên, tất cả cán bộ trong Đảng và ngoài Đảng cần phải quyết tâm suốt đời phục vụ Đảng, phục vụ nhân dân. Đó là phẩm chất cao quý của người cách mạng, đó là đạo đức cách mạng”⁷⁸.

Theo Hồ Chí Minh, nêu gương là phương pháp dùng sự việc tốt, con người điển hình tiên tiến để tác động mạnh mẽ đến người khác, khiến

họ khâm phục, tán thành và noi theo. Người chỉ ra cách thức nêu gương của cán bộ, đảng viên: “Vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, của giai cấp, của dân tộc và của loài người mà không ngần ngại hy sinh tất cả lợi ích riêng của cá nhân mình. Khi cần, thì sẵn sàng hy sinh cả tính mạng của mình cũng không tiếc. Đó là biểu hiện rất rõ rệt, rất cao quý của đạo đức cách mạng”⁷⁹. Nói đi đôi với làm, đối lập với nói mà không làm của những người hứa suông, hoặc “nói một đằng, làm một nẻo” của những kẻ cơ hội hoặc trốn tránh nhiệm vụ.

Thực tế cho thấy, nếu một cán bộ, đảng viên “nói một đằng, làm một nẻo” thì trước con mắt của nhân dân, họ không còn là người chiến sĩ tiên phong nữa. Và thực chất, họ đã tự tước đi vai trò của người lãnh đạo. Hồ Chí Minh cho rằng: “Họ tự cho mình cái gì cũng giỏi, họ xa rời quần chúng, không muốn học hỏi quần chúng mà chỉ muốn làm thầy quần chúng. Họ ngại làm việc tổ chức, tuyên truyền và giáo dục quần chúng. Họ mắc bệnh quan liêu, mệnh lệnh. Kết quả là quần chúng không tin, không phục, càng không yêu họ”⁸⁰. Chính vì vậy, Người yêu cầu: “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”⁸¹. Đây là nội dung của trách nhiệm nêu gương về mọi mặt của cán bộ, đảng viên.

Chủ tịch Hồ Chí Minh rất coi trọng phương pháp nêu gương đạo đức. Theo Người, người cách mạng cần có đạo đức cách mạng, vì “Sức có mạnh mới gánh được nặng và đi được xa. Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang”⁸². Vì thế, Người nhấn mạnh: Lây gương người tốt, việc tốt hàng ngày để giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng

con người mới và cuộc sống mới. Phương pháp nêu gương theo Người là: “Đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích riêng của cá nhân mình. Hết lòng hết sức phục vụ nhân dân. Vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quen mình, gương mẫu trong mọi việc”¹³.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kiên trì nêu gương một cách nhuần nhuyễn, hết sức mẫu mực và tự nhiên. Người kiên trì nêu gương về đạo đức còn nhiều hơn những điều Người nói và viết ra. Chính bản thân Người là một tấm gương sáng về phong cách nêu gương, một hình ảnh mẫu mực về “người lãnh đạo và người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”. Theo Người, để nêu gương thì trước hết bản thân phải làm gương trong mọi công việc từ nhỏ đến lớn, thể hiện thường xuyên, về mọi mặt, phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, nói phải đi đôi với làm: “Do lời nói và việc làm, đảng viên, đoàn viên và cán bộ làm cho dân tin, dân phục, dân yêu, đoàn kết quần chúng chặt chẽ chung quanh Đảng, tổ chức, tuyên truyền và động viên quần chúng hăng hái thực hiện chính sách và nghị quyết của Đảng”¹⁴.

2. Vận dụng quan điểm về trách nhiệm nêu gương của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay

Xuất phát từ vai trò, vị trí quan trọng của trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư các khóa đã có nhiều nghị quyết, chỉ thị, quy định về trách nhiệm nêu gương, như: Quy định số 101-QĐ/TW, ngày 7-6-2012, của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp”; Quy định số 55-QĐ/TW, ngày 19-12-2016, của Bộ Chính trị khóa XII về “Một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên”;

Quy định số 08-QĐ/TW, ngày 25-10-2018, của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban chấp hành Trung ương”. Đây là phương pháp đúng đắn, hiệu quả và là yêu cầu bức thiết trong tình hình hiện nay. Theo đó, cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy và cơ quan, đơn vị phải nâng cao nhận thức, nêu cao tinh thần trách nhiệm, thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, tự giác, gương mẫu trong việc đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống.

Từ việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15-5-2016, của Bộ Chính trị khóa XI về “Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên bước đầu đã có nhiều chuyển biến tích cực. Trong đó, rõ nét nhất là sự chuyển biến mạnh mẽ và sâu rộng về ý thức tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng và đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong phần lớn cán bộ, đảng viên. Qua đó, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của mỗi tổ chức đảng, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng. Nhiều gương “Người tốt, việc tốt” có sức lan tỏa sâu rộng, có giá trị tuyên truyền cao trong quần chúng nhân dân.

Tuy nhiên, kết quả đạt được trong việc đề cao trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay vẫn còn những hạn chế. Thực tế, việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh chưa thật sâu đậm, rõ nét, còn hình thức. Không ít trường hợp cán bộ, đảng viên khi thực hiện chỉ dừng lại ở việc hô hào, phô trương, nói suông mà không thực hành, “nói một đằng, làm một nẻo”, “nói không đi đôi với làm”, thiếu tinh thần làm gương, đi trước,

làm trước. Một bộ phận cán bộ lãnh đạo, quản lý trong việc làm thực tế thì vẫn còn nặng về bệnh thành tích, độc đoán, cá nhân chủ nghĩa, cục bộ địa phương, lợi ích nhóm..., dẫn đến tình trạng tham nhũng, lãng phí, nạn chạy chức, chạy quyền... Có nhiều nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên, trong đó vấn đề cốt yếu nhất vẫn là vai trò nêu gương của một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, cán bộ chủ chốt các cấp chưa được thể hiện rõ nét.

Để phát huy hơn nữa trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng Đảng hiện nay, cần chú ý một số nội dung sau:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy đảng, đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ chốt về trách nhiệm nêu gương.

Các cấp ủy đảng phải nhận thức đầy đủ về chuẩn mực đạo đức cách mạng cũng như nội dung, phương pháp nêu gương, nhất là nêu gương về đạo đức của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ chốt. Lãnh đạo nâng cao nhận thức, nắm vững về ý nghĩa, mục đích, yêu cầu về trách nhiệm nêu gương. Tiến hành bồi dưỡng, rèn luyện, đề cao trách nhiệm nêu gương một cách thường xuyên, liên tục, bằng nhiều nội dung, hình thức, phương pháp đa dạng, linh hoạt. Đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục lý luận chính trị, khắc phục tình trạng ngại học nghị quyết, lười học lý luận chính trị. Làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên thông qua sinh hoạt chi bộ thường kỳ, sinh hoạt chuyên đề và các phong trào thi đua.

Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, coi đây là công việc thường xuyên của các tổ chức đảng, các cấp chính quyền, các tổ chức chính trị-xã hội. Gắn việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với chống suy thoái về

tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Tổ chức, cơ quan, đơn vị xây dựng thể chế về nêu gương, cụ thể hóa xây dựng và thực hiện nghiêm túc các quy định, quy chế làm việc, xác định rõ trách nhiệm tự giác, gương mẫu học trước, làm trước của người đứng đầu, lãnh đạo chủ chốt, cán bộ, đảng viên trong phòng, chống và đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Rà soát, hoàn thiện và thực hiện nghiêm cơ chế kiểm tra, giám sát, kiểm soát việc thực thi quyền lực của người đứng đầu.

Hai là, đề cao tính chủ động, tích cực, tự giác nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp.

Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu địa phương, cơ quan, đơn vị phải đăng ký trước tập thể về nội dung trách nhiệm nêu gương trên cả ba phương diện: đối với mình; đối với người, với tổ chức và đối với công việc. Đồng thời, phải có kế hoạch tu dưỡng, rèn luyện nghiêm túc theo phương châm 3R (rà soát, rèn luyện, rút kinh nghiệm). Người đứng đầu cần nghiêm túc kiểm tra, rà soát hàng ngày, hàng giờ theo các tiêu chí tại Quy định số 08-QĐ/TW, ngày 25-10-2018, của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII; chủ động, nghiêm khắc trong tự phê bình, xây dựng kế hoạch, xác định mục tiêu để rèn luyện: “Cán bộ, đảng viên giữ chức vụ càng cao càng phải gương mẫu nêu gương”¹⁵. Việc nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên thể hiện toàn diện trên các mặt tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tác phong; tự phê bình và phê bình; quan hệ với nhân dân; trách nhiệm trong công tác; ý thức tổ chức kỷ luật và đoàn kết nội bộ...

Bản thân mỗi cán bộ, đảng viên phải không ngừng nâng cao trình độ năng lực chuyên môn, tạo uy tín cao trong tập thể. Đội ngũ cán bộ

chủ chốt các cấp phải gương mẫu chấp hành Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nói đi đôi với làm. “Mỗi cán bộ, đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam phải tích cực học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”¹⁶. Việc nêu gương của cán bộ, đảng viên phải theo phương châm “trên trước, dưới sau”, “trong trước, ngoài sau”, “học đi đôi với làm theo”; cấp ủy viên nêu gương cho đảng viên, đảng viên nêu gương cho quần chúng; cán bộ cấp trên nêu gương cho cán bộ cấp dưới; thủ trưởng cơ quan, đơn vị nêu gương cho công chức, viên chức và người lao động.

Ba là, phát huy vai trò của các tổ chức đảng, chính quyền, mặt trận và các đoàn thể, dư luận xã hội trong việc bồi dưỡng, rèn luyện cán bộ, đảng viên.

Cấp ủy, tổ chức đảng cần xác định đầy đủ vai trò, trách nhiệm trong lãnh đạo cán bộ, đảng viên làm theo phong cách nêu gương Hồ Chí Minh; xây dựng kế hoạch cụ thể, xác định rõ các nội dung học tập, gắn với nhiệm vụ cụ thể. Việc vận dụng các phương pháp, hình thức cần linh hoạt, sáng tạo theo hướng vừa đẩy mạnh việc tuyên truyền, giáo dục, giúp các đảng viên nắm vững phong cách nêu gương Hồ Chí Minh, vừa gắn với các phong trào thi đua của đơn vị và các cuộc vận động. Lấy đó là một căn cứ quan trọng để xem xét, đánh giá, xếp loại thi đua, khen thưởng, phân tích, nhận xét, đánh giá chất

lượng cán bộ, đảng viên và trong điều động, bổ nhiệm cán bộ hằng năm.

Tổ chức đảng phải có kế hoạch phân công, giao nhiệm vụ cụ thể, thích hợp cho từng đảng viên theo cương vị, năng lực, chức trách nhiệm vụ; thường xuyên theo dõi, kiểm tra, giám sát, nhắc nhở đảng viên trong việc thực hiện nhiệm vụ và nêu cao vai trò nêu gương đối với cán bộ chủ chốt. Thực hiện nghiêm Quyết định

số 217-QĐ/TW, ngày 12-12-2013, của Ban Chấp hành Trung ương về ban hành “Quy chế Giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị-xã hội” và Quyết định số 218-QĐ/TW, ngày 12-12-2013, về ban hành “Quy định về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị-xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền”. Tăng cường công tác dân vận, phát huy vai trò, trách nhiệm

của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị-xã hội để đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên; thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả cơ chế dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, giám sát. Thực hiện tốt các nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt Đảng, phát huy dân chủ, tự phê bình và phê bình thường xuyên với tinh thần thẳng thắn, không “dĩ hòa vi quý”, nể nang, né tránh, ngại va chạm...

Quan điểm trách nhiệm nêu gương trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng” của Hồ Chí Minh đến nay đã tròn 50 năm vẫn còn nguyên giá trị lý luận và thực tiễn. Trong giai đoạn hiện nay, Đảng xác định đẩy mạnh xây dựng Đảng về đạo đức, nâng cao đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên, ngăn chặn tình trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến” “tự chuyển hóa” của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, vận dụng quan điểm của Hồ Chí Minh, sẽ, góp phần quan trọng xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh.

Bốn là, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, đấu tranh chống những biểu hiện tiêu cực, sai trái.

Các cấp ủy, tổ chức đảng phải chỉ đạo, rà soát, hoàn thiện và thực hiện nghiêm cơ chế kiểm tra, giám sát, kiểm soát việc thực thi quyền lực của người có chức, có quyền, theo hướng quyền hạn đến đâu trách nhiệm đến đó; phân định rõ thẩm quyền và trách nhiệm tập thể, cá nhân trong từng công đoạn giải quyết công việc và có chế tài xử lý nghiêm những hành vi vi phạm. Kiên quyết sàng lọc, miễn nhiệm, thay thế, cho từ chức đối với cán bộ làm việc kém hiệu quả, không hoàn thành nhiệm vụ, yếu về năng lực, kém về phẩm chất đạo đức, tín nhiệm thấp mà không chờ hết nhiệm kỳ, hết tuổi công tác, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu. Trước mắt, rà soát, kiểm tra, xử lý dứt điểm các vụ việc vi phạm trong thực thi quyền lực gây bức xúc trong cán bộ, đảng viên và nhân dân. Xây dựng quy định và thực hiện nghiêm túc việc lấy ý kiến đánh giá sự hài lòng của người dân đối với cơ quan, cán bộ, công chức trực tiếp giải quyết công việc với người dân và xử lý nghiêm những cán bộ, đảng viên có chỉ số hài lòng thấp.

Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện hệ thống các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước; khắc phục những sơ hở, thiếu sót trong cơ chế, chính sách. Có chế tài xử lý đủ mạnh và phải kiên quyết xử lý thích đáng đối với các hành vi vi phạm kỷ cương, kỷ luật, nhất là đối với các hành vi tham nhũng, tiêu cực, lãng phí. Kết hợp với việc thực hiện chính sách cán bộ, nhất là chính sách tiền lương, nhà ở một cách khoa học, hợp lý. Kiên định và sớm hoàn thiện xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN để mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, mỗi công dân sống và làm việc theo pháp luật; qua đó, nghĩa vụ của từng cán bộ, đảng viên trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được xác

định rõ nên tính tự giác và ý thức trách nhiệm nêu gương được nâng cao.

Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tác phẩm “Đạo đức cách mạng” vẫn còn nguyên giá trị. Trong bối cảnh hiện nay, việc xây dựng Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh có ý nghĩa sống còn đối với sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Vì vậy, mỗi tổ chức đảng cần quan tâm hơn nữa đến việc giáo dục, phát huy vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, góp phần làm cho việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trở nên thực chất và hiệu quả.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 5, tr. 309

2. *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Tổng hợp Đà Nẵng, Đà Nẵng, 2015, tr. 1713

3. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T. 6, tr. 16

4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14. *Sđđ*, T. 11, tr. 603, 603, 602, 611, 602, 609, 612, 601, 603, 609

7. *Sđđ*, T. 1, tr. 284

15. Ban Chấp hành Trung ương: Quy định số 08-QĐ/TW, ngày 25-10-2018, về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban chấp hành Trung ương”

16. Ban Bí thư Trung ương Đảng: Quy định số 101-QĐ/TW, ngày 7-6-2012, về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp”.